

Sygn. akt III Ca 1589/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędzia SO Danuta Morys - Woźniak (spr.)

Sędzia SR (del.) Sławomir Łabuz

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa K. R. (1) i K. R. (2)

przeciwko T. R.

o alimenty i podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt IV RC 604/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki K. R. (2) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki K. R. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSR (del.) Sławomir Łabuz SSO Leszek Dąbek SSO Danuta Morys – Woźniak

Sygn. akt III Ca 1589/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 24 września 2012 roku powódka K. R. (2) domagała się podwyższenia alimentów zasądzonych od pozwanego T. R. z kwoty 800 zł miesięcznie do kwoty 1.200 złotych miesięcznie a powódka K. R. (1) zasądzenia od pozwanego alimentów w kwocie po 500 złotych miesięcznie , poczynając od dnia 1 września 2012r.

Pozwany T. R. wnosił o oddalenie powództwa w całości podnosił, że poza zasądzoną kwotą alimentów ponosi dodatkowe i udokumentowane wydatki na rzecz córki w postaci opłat za jej telefon komórkowy oraz częściowego finansowania jej wyjazdów na wypoczynek.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanego rzecz powódki K. R. (2) alimenty w kwocie po 1100 miesięcznie poczynając od dnia 01 października 2012 r. płatne do rąk uprawnionej w terminie do dnia 10-go każdego miesiąca z 13 % odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat. Nadto

zasądził od pozwanego na rzecz powódki K. R. (1) alimenty w kwocie po 250 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 października 2012 r., z 13 % odsetkami w razie zwłoki. W pozostałej części powództwo oddalił i zasądził od pozwanego na rzecz powódki K. R. (1) kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego. Nakazał również pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Gliwicach) kwotę 822 złote tytułem kosztów sądowych i wyrokowi w punkcie 1 i 2 nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wydał po uprzednim ustaleniu, iż powódka K. R. (2) pochodzi ze związku małżeńskiego K. R. (1) i T. R.. Małżeństwo K. R. (1) i T. R. zostało rozwiązane przez rozwód z winy T. R. na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 września 2005 r. w sprawie sygn. akt XVIII RC 15/04. W wyroku rozwodowym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią wówczas K. powierzono K. R. (1) i zasądzono od pozwanego na rzecz małoletniej alimenty w kwocie po 600 złotych miesięcznie.

W dacie zasądzenia tych alimentów strony nie mieszkaly razem ponieważ K. R. (1) wraz z córką wyprowadziła się do do mieszkania jej babci, gdzie partycypowały w kosztach utrzymania mieszkania, przekazując na ten cel 200 złotych miesięcznie. K. R. (1) do 30 listopada 2001 r. pracowała w ZUS w P., lecz nie przedłużono z nią umowy o pracę skutkiem czego uzyskała status osoby bezrobotnej. W tym czasie K. R. (1) swoje miesięczne koszty utrzymania szacowała na kwotę 700 złotych. Małoletnia K. R. (2) liczyła wówczas 10 lat i była uczennicą czwartej klasy szkoły podstawowej, koszty jej miesięcznego utrzymania matka szacowała na kwotę 700 złotych.

Pozwany T. R. był zatrudniony był w Kopalni (...)i osiągał wynagrodzenie w kwocie 3.573,54 złotych netto miesięcznie (średni dochód z 12 miesięcy wraz z nagrodą „barbórkową” i tzw. 13 – tą pensją).

Na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Gliwicach w dniu 01 czerwca 2009 roku w sprawie sygnatura IV RC 692/08 pozwany T. R. zobowiązał się łożyć na rzecz małoletniej K. alimenty w kwocie po 800 złotych miesięcznie poczynając od dnia 01 marca 2009 r., w miejsce alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie. W dacie zawarcia ugody K. R. (2) liczyła 14 lat i uczęszczała do II klasy gimnazjum, korzystała z dodatkowych lekcji języka angielskiego a koszt kursu wynosił 900 zł. Ponadto małoletnia leczyła się z powodu alergii pokarmowej, a także alergii wziewnej i korzystała z poradni ortodontycznej, co wiązało się z ponoszeniem dodatkowych kosztów związanych z zakupem aparatu ortodontycznego oraz odbywaniem co najmniej raz w miesiącu wizyt kontrolnych. W ocenie matki powódki miesięczny koszt utrzymania córki opiewał na kwotę 1.200 złotych. Matka małoletniej była wówczas zatrudniona w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. i otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 1.500 zł netto miesięcznie. Partycypowała w połowie kosztów utrzymania mieszkania. Pozwany T. R. zatrudniony był w Kopalni (...) w B. i otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 4.095 zł netto miesięcznie. Dodatkowo otrzymywał deputat węglowy w wysokości 8 ton rocznie. Spłacał kredyt, zaciągnięty na kwotę 80.000 złotych, a którego miesięczna rata wynosiła 1.490 złotych.

Powódka K. R. (2) we wrześniu 2013 roku ukończyła I Liceum Ogólnokształcące w K. planując kontynuowanie edukacji na wyższej uczelni. W roku szkolnym 2013/2014 powódka na zakup podręczników i pomocy naukowych przeznaczyła kwotę 400 zł, na ubezpieczenie 42 zł, na Fundusz Rady Szkoły 50 złotych, na studniówkę 340 zł oraz brała udział w wycieczce szkolnej, której koszt wyniósł 140 zł. Powódka uczęszczała na kurs języka angielskiego, gdzie miesięczna rata wynosiła 170 zł oraz na korepetycje, które kosztowały 120 zł miesięcznie. Ponadto uczęszcza na zajęcia tańca nowoczesnego, których koszt wynosił 54 zł miesięcznie. Poza tym na miesięczny koszt utrzymania powódki składają się wydatki na zakup kosmetyków i środków czystości w kwocie 180 zł, wydatki na zakup odzieży i obuwia w wysokości 50 złotych, zakup biletu miesięcznego 69 złotych oraz zakup żywności 500 złotych. Powódka nadal choruje na alergię pokarmową i na zakup lekarstw przeznacza kwotę 100zł oraz uczęszcza do stomatologa a koszt wizyty wynosi 100 zł. Miesięczny koszt utrzymania K. R. (2) wynosi obecnie 1.500 – 1.600 złotych. W sierpniu 2012 roku powódka otrzymała od pozwanego kwotę 950 zł, z tej kwoty ponad 500 zł stanowiło wynagrodzenie powódki, które uzyskała podejmując się dorywczej pracy w czasie wakacji szkolnych, 400 zł stanowiło dodatek na artykuły szkolne otrzymane przez pozwanego z zakładu pracy, a 50 zł stanowiło dobrowolne przekazane na rzecz córki kieszonkowe. W listopadzie 2010 roku pozwany przekazał córce 300 zł na korepetycje . Ponadto na 18 urodziny K. R. (2) otrzymała od pozwanego laptop. Powódka zamieszkuje wspólnie z matką K. R. (1), która zatrudniona jest w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K.. W okresie od stycznia 2012 r. do grudnia 2012 r. jej wynagrodzenie wynosiło 2.620 zł netto miesięcznie. Do powyższej

kwoty zostały wliczone następujące kwoty: 550 zł wczasy turystyczne dla dzieci, 1.423,61 zł nagroda z zysku za 2011 rok, wczasy turystyczne 900 zł, premia świąteczna 1.044,86 zł, bony 3100 zł. W okresie od stycznia 2013 r. do marca 2013 r. wynagrodzenie K. R. (1) wyniosło ok. 2.293 zł netto miesięcznie, w tym otrzymała bony w łącznej wysokości 1.120 zł. Powódki wspólnie zamieszkują w mieszkaniu, na zakup którego K. R. (1) zaciągnęła w banku kredyt hipoteczny w wysokości 50.730 zł, a którego miesięczna rata wynosi 530 zł. Ponadto K. R. (1) spłaca pożyczkę w zakładzie pracy, której miesięczna rata wynosi 500 zł. Na koszt utrzymania mieszkania powódek składają się następujące opłaty: za czynsz w wysokości 320 zł miesięcznie, za energię elektryczną w wysokości 178 zł co drugi miesiąc, za telefon i internet w wysokości 150 zł miesięcznie. Na koszt utrzymania powódki K. R. (1) składają się następujące kwoty: 500 zł wyżywienie, 200 zł zakup odzieży i obuwia, 150 zł kosmetyki i środki czystości, 150 zł bilet miesięczny, 100 zł zakup leków antyalergicznym.

Pozwany T. R. liczy 42 lata, z zawodu jest inżynierem mechanikiem. Z dniem 01 maja 2009 r. z uwagi na przeprowadzoną restrukturyzację zmuszony był do rezygnacji z funkcji Kierownika (...) w KWK (...) i podjął pracę w (...) S.A. w K.. W okresie od stycznia 2012 roku do grudnia 2012 roku jego wynagrodzenie wynosiło 5.101 zł netto miesięcznie, przy czym w styczniu 2012 roku otrzymał 4.501 zł premii kwartalnej oraz 1554,09 zł dodatkowej nagrody, w kwietniu 2012 roku 4.341,90 premii kwartalnej, w maju 2012 r. -1.205,55 zł dodatkowej premii, w lipcu 2012 r. 3.763,80 premii kwartalnej oraz 300 zł dodatku szkolnego, w październik 2012 r. 2.878,20 premii kwartalnej, w listopadzie 2012 r. 7.686,64 dodatkowej nagrody, w lutym 2013 r. 7.680,82 zł jako nagrodę roczną za rok 2012 tzw. 14-tą pensję. Dodatkowo w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. otrzymał 8 ton węgla. Obecnie jego wynagrodzenie wynosi 5.247 zł netto miesięcznie (średni dochód z czterech miesięcy od 01 stycznia 2013 do kwietnia 2013 roku). Pozwany zamieszkuje w domu jednorodzinnym, który stanowił własność jego ojca a który w marcu 2012 roku zmarł. Od tego czasu pozwany ponosi wszelkie koszty utrzymania tegoż domu a składają się na nie następujące opłaty: za energię elektryczną w wysokości 15 zł miesięcznie, za gaz w wysokości 15 zł miesięcznie, za podatek od nieruchomości 443 zł rocznie. Pozwany od września 2009 r. do grudnia 2015 r. ma spłacać kredyt konsolidacyjny, którego miesięczna rata wynosi 1.815 zł oraz posiada zadłużenie na karcie kredytowej w wysokości 1.300 zł, które spłaca w miesięcznych ratach po 150 zł. Na swoje miesięczne utrzymanie pozwany przeznaczają następujące kwoty: 135 zł za telefon i internet, 840 zł na zakup benzyny (koszty dojazdu do pracy P. – K.), 150 zł na zakup benzyny (koszty użytkowania pojazdu niezwiązane z pracą), 33 zł ubezpieczenie samochodu, 100 zł koszty amortyzacji i naprawy samochodu, 450 zł na zakup żywności, 150 zł na zakup odzieży i obuwia, 50 zł na zakup kosmetyków. Dodatkowo przekazuje córce 50 zł miesięcznie kieszonkowego oraz doładowuje jej telefon za kwotę 30,00 zł miesięcznie. W marcu 2011 r. pozwany ukończył Akademię (...) w B. uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera ponadto w 2012 r. ukończył studia podyplomowe na Uniwersytecie (...) Wydział Prawa i Administracji w zakresie Prawa Gospodarczego i Handlowego, na ten cel zaciągnął kredyt w wysokości 14.900 zł.

Opisanych wyżej ustaleń Sąd Rejonowy dokonał na podstawie zebranych w toku postępowania dowodów w postaci: dokumentów, przesłuchania stron K. R. (2), K. R. (1) oraz T. R. oraz akt Sądu Rejonowego w Gliwicach w sprawie IV RC 692/08 i akt Sądu Okręgowego w Katowicach w sprawie XVIII RC 15/04.

Sąd Rejonowy wskazał, że swoje orzeczenie wydał w oparciu o regulacje zawarte w art. 133 § 1 i § 3 k.r.o., art. 135 § 1 k.r.o., 138 k.r.o. i art. 60 § 2 k.r.o.

Stwierdził, że w niniejszej sprawie nastąpiła zmiana okoliczności w rozumieniu art. 138 k.r.o. uzasadniająca zmianę orzeczenia o alimentach na rzecz powódki K. R. (2). Od ostatniego ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego wobec tej powódki minęły ponad cztery lata, w tym czasie wzrosły jej ogólne koszty utrzymania, albowiem aktualnie liczy 19 lat, przystąpiła do egzaminu dojrzałości i zamierza kontynuować edukację na wyższej uczelni. K. R. (2) jest w wieku, w którym młodzi ludzie pragnący uzyskać wyższe wykształcenie zazwyczaj jeszcze studiują. Starania powódki o uzyskanie wykształcenia średniego i zdanie egzaminu maturalnego zmierzają do polepszenia sytuacji powódki na rynku pracy. Okoliczności sprawy nie wskazują na to aby powódka zaniedbywała obowiązki związane z nauką, jak również na to, aby nie miała możliwości intelektualnych czy też zdolności koniecznych do ukończenia wybranej przez siebie szkoły. Powódka jest świadoma sytuacji materialnej swojego ojca i ma prawo oczekiwać, że rodzice zapewnią jej utrzymanie do czasu uzyskania przez nią wykształcenia pozwalającego jej na uzyskanie w przyszłości własnych,

odpowiednich źródeł dochodu. Ponadto od kilku lat powódka pozostaje pod opieką matki, która realizuje swój obowiązek alimentacyjny głównie poprzez osobiste starania w wychowaniu i utrzymaniu córki. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał, iż pozwany powinien partycypować w kosztach utrzymania K. R. (2) kwotą w wysokości 1.100 zł miesięcznie, która umożliwi jej zaspokojenie podstawowych potrzeb utrzymania

Uwzględniając częściowo żądanie K. R. (1) Sąd Rejonowy wskazał, że powódka znajduje się w zdecydowanie trudniejszej sytuacji finansowej niż pozwany. Pozwany osiąga miesięczny dochód w wysokości 5.101 zł netto miesięcznie wraz z nagrodą „barbórkową”, premią kwartalną i tzw. 13 – tą pensją. Natomiast powódka z tytułu wykonywanej pracy zarobkowej osiąga dochód w wysokości 2.293 zł netto miesięcznie wraz z bonami. Ponadto nie sposób uznać, by ciężące na pozwanym miesięczne koszty utrzymania domu, które są stosunkowo niskie, w istotny sposób ograniczały jego możliwości alimentowania córki i byłej żony. Gdyby nie doszło do rozwodu, to sytuacja materialna powódki byłaby znacznie lepsza, niż jest obecnie albowiem przed orzeczeniem rozwodu strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, a koszty codziennego utrzymania stron i córki, takiego jak zakup jedzenia czy też środków czystości rozkładały się na dwie osoby. Obecnie powódka samodzielnie musi ponosić ciężar utrzymania siebie i w dużej części powódki K. R. (2). Należy zatem przyjąć, iż sytuacja powódki byłaby korzystniejsza, gdyby strony nadal pozostawały małżeństwem, co oznacza, iż spełnione są przesłanki z art. 60 § 2 k.r.o.. Powoływanie się przez pozwanego na okoliczność, iż ma do spłaty kredyty jest bezzasadne, gdyż osoba decydująca się na zaciągnięcie takich zobowiązań, powinna przede wszystkim przy podjęciu takiej decyzji oraz przy planowaniu swoich późniejszych wydatków uwzględnić konieczność realizacji swojego zobowiązania wobec wierzyciela, przy tym obowiązek spłaty kredytu jest konsekwencją wcześniejszego wzbogacenia się kredytobiorcy o uzyskaną w ramach kredytu kwotę. Pozwany mając świadomość obowiązku alimentacyjnego wobec córki powinien zachować większą rozwagę przy zaciąganiu kredytu jak i jego wydatkowaniu. Sytuacja materialna pozwanego pozwala mu na alimentowanie córki kwotą po 1.100 zł miesięcznie oraz byłej żony kwotą po 250 zł miesięcznie bez uszczerbku dla zabezpieczenia jego usprawiedliwionych potrzeb życiowych. Orzekając o kosztach postępowania Sąd Rejonowy powołał się na art. 98 k.p.c. a nadając orzeczeniu w punktach 1 i 2 rygor natychmiastowej wykonalności na art. 333 § 1 k.p.c..

Apelację od wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił:

1/ naruszenie przepisów postępowania tj. art.233§ 1 k.p.c. i art.328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na dokonaniu tej oceny z całkowitym pominięciem części dowodów i sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego a w konsekwencji błędne ustalenie stanu faktycznego będącego podstawą wydanego orzeczenia oraz braku uzasadnienia swojego stanowiska w tej kwestii oraz braku uzasadnienia przyczyn dla których dowodom tym odmówił wiarygodności.

2/naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i zastosowanie, w szczególności :

-art.133§ 1 i 3 k.r.o. i art.138 k.r.o. poprzez uznanie, że nastąpiła zmiana okoliczności w rozumieniu art.138 k.r.o. uzasadniająca zmianę orzeczenia o alimentach na rzecz K. R. (2) i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz alimentów w kwocie po 1100 zł miesięcznie poczynając od dnia 1.10. 2012r. jako zdecydowanie zawyżonej. Nadto naruszenie art.60§ 2 k.r.o. poprzez przyjęcie sprzecznie z materiałem dowodowym, że sytuacja powódki K. R. (1) byłaby zdecydowanie korzystniejsza, gdyby strony nadal pozostawały w związku małżeńskim, a zatem zostały spełnione przesłanki z art. 60§ 2 k.r.o., oraz pominięcie pozostałych przesłanek tegoż przepisu i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie, począwszy od 1 października jako nienależnej.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki K. R. (2) alimentów w kwocie po 950 zł miesięcznie, począwszy od dnia prawomocności orzeczenia oraz o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie. Nadto wniósł o oddalenie powództwa na rzecz K. R. (1) w całości. Ewentualnie domagał się uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji i orzeczenia o kosztach postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu apelacji skarżący rozwinął zarzuty przytoczone wyżej skupiając się przede wszystkim na kwestionowaniu kosztów utrzymania powódek oraz analizie dochodów i koniecznych wydatków pozwanego, w tym wydatków ponoszonych na córkę niezależnie od alimentów.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powódki wniosły o jej oddalenie jako całkowicie bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu odpowiedzi na apelację między innymi podniosły, że zarzuty zawarte w apelacji są chybione. K. R. (2) kontynuuje naukę w szkole pomaturalnej, co wiązało się z koniecznością zakupu drogiego sprzętu specjalistycznego oraz narzędzi do nauki zawodu a ich koszt wynosił kilka tysięcy złotych.

Odnosnie powódki K. R. (1) wskazały, że nie ulega wątpliwości, że gdyby strony nadal były małżeństwem jej sytuacja materialna byłaby zdecydowanie korzystniejsza od obecnej albowiem strony dysponowałyby dwoma dochodami z pracy, miałyby wspólny budżet i jedno mieszkanie, za które wspólnie ponosiłyby opłaty. Powódka nie musiałaby zaciągać kredytu na zakup mieszkania, spłacać jego rat i zaciągać pożyczki w zakładzie pracy.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnicy stron podtrzymali wnioski i twierdzenia zawarte w pisemnej apelacji oraz w odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie mogła odnieść skutku.

Przeprowadzone przez Sąd Rejonowy dowody poddano wszechstronnej, wnikliwej ocenie, ustalając stan faktyczny sprawy, stanowiący podstawę do rozważań nad zastosowaniem przepisów prawa materialnego. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy nie nosi cech dowolności, a dokonane ustalenia faktyczne, znajdują swoją podstawę w zgromadzonym materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i spójny. Tak przeprowadzona ocena dowodów jako odpowiadająca wymogom z art. 233 § 1 k.p.c., korzysta z ochrony przewidzianej tym przepisem i jest w pełni aprobowana przez Sąd Odwoławczy. Z powyższych względów ustalenia faktyczne jak i prawne Sądu Rejonowego Sąd Odwoławczy przyjął za własne z uwzględnieniem informacji pozyskanych w toku postępowania apelacyjnego.

Odnosząc się do zarzutów apelującego podnieść dodatkowo należy, iż przepis art. 233 k.p.c. odnosi się wprost do oceny dowodów wskazując, według jakich kryteriów winna być ona przeprowadzona. Wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów stanowiąc w § 1, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, które jedynie mogą zostać przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo- skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00). Do skutecznego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. nie jest wystarczające przekonanie strony o ich odmiennej ocenie, niż ocena Sądu (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Również same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., I UK 347/11). Mając na względzie powyższe, apelujący, stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., był obowiązany wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Tymczasem pozwany nie wykazał aby Sąd I instancji uchybił regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj.: regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów poprzestając jedynie na kwestionowaniu niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia i arytmetycznych wyliczeniach. Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328§2 k.p.c. stwierdzić należy, że uzasadnienie orzeczenia w sposób wystarczający wskazuje na jakich dowodach Sąd oparł swoje ustalenia

oraz z jakich przyczyn nie uwzględnił argumentacji pozwanego w części dotyczącej jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Sąd wskazał również z jakich powodów nie uwzględnił żądań powódek w całości, co jednocześnie stanowi wyraz uwzględnienia twierdzeń pozwanego.

Za chybione należało uznać również zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego tj. art.133, 138 i 60§2 k.r.o.

Sąd prawidłowo zakwalifikował żądanie powódki K. R. (2). W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że dziecko które osiągnęło pełnoletniość, nawet gdy zdobyło wykształcenie umożliwiające podjęcie pracy zawodowej, pozwalającej na samodzielnie utrzymanie, nie traci uprawnień do alimentów, jeżeli chce kontynuować naukę i zamiar ten znajduje uzasadnienie w dotychczas osiągniętych wynikach. (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2000r., I CKN 1538/99; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1999r., III CKN 1175/98). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje albowiem powódka nie ma możliwości uzyskania własnych dochodów. Podkreślić należy, że w początkowej fazie procesu K. R. (2) była jeszcze osobą małoletnią a w toku procesu ukończyła lat 18, naukę w szkole średniej oraz zdała egzamin dojrzałości. Nie ulega wątpliwości, że usprawiedliwione potrzeby powódki w tym okresie rosły przede wszystkim zaś rosły wydatki związane z jej edukacją, co pozwany winien rozumieć albowiem sam pomimo posiadania wyższego wykształcenia, dobrego zawodu a zwłaszcza dobrze płatnej pracy również dodatkowo kształcił się i na cel ten zaciągnął kredyt w 2012r. z pełną świadomością, że obciąża go konieczność spłaty wcześniejszego kredytu i obowiązek alimentacyjny wobec córki. Okoliczność ta spowodowała, że aktualnie obciążają go raty kredytu w wysokości ponad 1800 zł miesięcznie. W toku postępowania apelacyjnego powódka podjęła naukę w Liceum Medycznym w Z. na kierunku Techniki Stomatologicznej, co wiązało się z dodatkowymi kosztami w związku z zakupem stosownego sprzętu i narzędzi. Nauka w celu uzyskania przez nią zawodu, którego do tej pory nie posiada będzie trwała trzy lata. K. R. (2) nie miała dotychczas przerw w edukacji, posiada ogólne wykształcenie i nie posiada majątku. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy ma prawo oczekiwać od rodziców wsparcia na drodze do samodzielności, zwłaszcza, że jest jedynaczką a pozwany posiada ku temu możliwości. Powódka nie kwestionowała, że poza alimentami ze strony pozwanego mogła liczyć na finansowe jego wsparcie. Nie ulega również wątpliwości, iż w zaspokojeniu jej materialnych potrzeb uczestniczyła również matka.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, natomiast zgodnie z art. 138 k.r.o. zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego można żądać w razie zmiany stosunków.

W toku postępowania powódka wykazała, że doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art.138 k.r.o. albowiem jej usprawiedliwione potrzeby wzrosły i obowiązek alimentacyjny pozwanego winien ulec zwiększeniu poczynając od dnia 1.10.2012r. Analizując sytuację pozwanego a w szczególności jego miesięczne dochody, możliwości zarobkowe i stan posiadania nie ulega wątpliwości, że zasądzona kwota alimentów tj. 1100 zł miesięcznie na rzecz jedynej córki nie narazi go na niemożność zaspokojenia własnych potrzeb życiowych. Podkreślić należy, iż przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. A zatem są nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić. Opisane, usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentów powinny być przy tym oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu, jego środowiska, możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania, a także całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku.

K. R. (2) jako osoba dorosła otrzymując stałą kwotę pieniężną od ojca będzie musiała samodzielnie nią gospodarować w celu zaspokojenia swoich potrzeb nie oczekując na doładowanie przez pozwanego jej telefonu bądź inne dodatkowe wsparcie finansowe z jego strony, zaś w pozostałym zakresie jej materialne potrzeby powinna zaspokajać również matka. Z tych względów dalej idące żądanie powódki K. R. (1) słusznie oddalono jako zbyt wygórowane i nie znajdujące uzasadnienia w ustalonych okolicznościach. Matka powódki K. R. (1) również obciążona jest obowiązkiem alimentacyjnym wobec powódki, stosownie do swoich możliwości zarobkowych i majątkowych, powinna zatem

przyczyniać się do zaspokojenia materialnych potrzeb powódki w zakresie przekraczającym kwotę 1100 zł miesięcznie. K. R. (2) jest osobą nie tylko dorosłą ale również zdrową i samodzielną. Nie wymaga codziennej pieczy i pielęgnacji zatem obowiązek alimentacyjny matki nie może wyczerpywać się poprzez osobiste starania o jej wychowanie i utrzymanie.

Wbrew twierdzeniom apelującego Sąd Odwoławczy uznał również za prawidłowe rozstrzygnięcie o alimentach na rzecz powódki K. R. (1).

Zgodnie z regulacją art. 60 § 2 k.r.o. prawo do żądania alimentów przysługuje tylko małżonkowi niewinnemu w stosunku do małżonka wyłącznie winnego powstania rozkładu pożycia, gdy rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. W takich wypadkach Sąd może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczyniać się w odpowiednim zakresie do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego. Świadczenie alimentacyjne między rozwiedzionymi małżonkami stanowi kontynuację powstałego przez zawarcie małżeństwa obowiązku wzajemnej pomocy w zakresie utrzymania, istnieje więc nie tyle z powodu rozwodu, lecz pomimo rozwodu, który nie stwarza nowego obowiązku alimentacyjnego, lecz powoduje zmodyfikowanie obowiązku istniejącego w czasie trwania małżeństwa. Wniosek Sądu Rejonowego, iż powódka wykazała, że na skutek rozwodu jej sytuacja materialna pogorszyła się zatem pozwany powinienłożyć na jej rzecz środki pieniężne, niezbędne do zaspokojenia jej usprawiedliwionych potrzeb jest w pełni logiczny i uzasadniony w świetle ustalonych okoliczności. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego. Jednakże obowiązek alimentacyjny małżonka winnego nie sięga tak daleko aby miał on małżonkowi niewinnemu zapewnić równą stopę życiową.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że na skutek orzeczenia rozwodu sytuacja materialna powódki uległa w istotny sposób pogorszeniu oraz, że powódka K. R. (1) przy pełnym wykorzystaniu swoich możliwości zarobkowych nie jest w stanie zaspokoić swoich wszystkich usprawiedliwionych potrzeb życiowych.

Przede wszystkim na skutek orzeczenia rozwodu powódka pozostała bez mieszkania. W czasie wspólnego pożycia małżonkowie mieszkali w domu rodziców pozwanego i nie uzyskały samodzielnego mieszkania. Powódka z oczywistych względów była zmuszona wraz z dzieckiem opuścić mieszkanie teściów i zamieszkała u babci w małym mieszkaniu. W wyroku rozwodowym nie orzeczono o alimentach na rzecz powódki a jedynie na rzecz córki stron. W kolejnych latach powódka pracowała i utrzymywała się z własnych dochodów oraz uczestniczyła w kosztach utrzymania córki. Pomimo, iż w pełni wykorzystywała swoje możliwości zarobkowe nie była w stanie poczynić oszczędności i zakupić mieszkania dla siebie i dziecka bez konieczności zaciągania kredytu. Konsekwencją tego jest obowiązek spłaty rat kredytu i pożyczki zaciągniętej w pracy, która znacznie uszczupla miesięczny budżet powódek.

Podkreślić należy, że zakupione przez powódkę mieszkanie liczy ponad 30m², nie jest mieszkaniem luksusowym a cena jego zakupu nie była wygórowana (podobnie jak wysokość kredytu). Kwestionowanie tego wydatku przez pozwanego jest niezrozumiałe w sytuacji kiedy sam zamieszkuje w domu jednorodzinnym o znacznie większej powierzchni i nigdy nie pozostawał w sytuacji, że jego potrzeba mieszkaniowa nie była zaspokojona. Podkreślić należy, że powódka zakupując mieszkanie wprawdzie wzbogaciła się ale jednocześnie działała w celu zaspokojenia elementarnej potrzeby zarówno córki jak i swojej. Gdyby powódka nadal pozostawała z pozwanym w związku małżeńskim to nadal zamieszkiwałyby w bardziej komfortowych warunkach i bez obciążeń z tytułu kredytu a do dyspozycji stron pozostawałyby dochody z pracy powódki jak i pozwanego, przy czym opłaty za mieszkanie byłyby niższe. Poza tym powódka nie posiada samochodu i w przeciwieństwie do pozwanego porusza się środkami

komunikacji miejskiej, co powoduje, że jej konieczne wydatki związane z zakupem biletu miesięcznego są kilkakrotnie niższe od wydatków pozwanego uiszczanych w tym celu (ponad 1000 zł miesięcznie). Powódka opiekując się małoletnią od 2005r. nie miała również możliwości aby dalej edukować się i podwyższać swoje kwalifikacje.

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy uznał, że kwota 250 zł miesięcznie zasądzona tytułem alimentów na rzecz powódki w połączeniu z jej wynagrodzeniem za pracę powoduje, że jej miesięczne dochody wzrosną na tyle aby w połączeniu z alimentami pobieranymi przez K. R. (2) powódki mogły zaspokoić swoje usprawiedliwione potrzeby życiowe i żyć na poziomie zbliżonym do pozwanego. Jednocześnie kwota ta nie jest wygórowana i uwzględnia sytuację zarobkową i majątkową powoda. Żądanie powódki K. R. (1) ponad kwotę 250zł słusznie zostało oddalone jako nie znajdujące uzasadnienia w ustalonym stanie faktycznym.

Reasumując Sąd Odwoławczy nie znajdując żadnych podstaw do uwzględnienia apelacji na podstawie art.385 k.p.c. oddalił ją jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 98§ 1 k.p.c. i art.108§ 1 k.p.c. Pozwany jako strona przegrywająca został zobowiązany zwrócić powódkom, koszty postępowania apelacyjnego na które złożyło się wynagrodzenie adwokata ustalone według stawki określonej w § 6 pkt 3 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U.2013.461).